

ЗМІСТ

1 Загальна характеристика практики	3
2 Мета та завдання практики	3
3 Зміст практики	5
4 Контроль та оцінювання	14
5 Схема звіту студента-практиканта	17
6 Підведення підсумків практики	18
Інформаційні ресурси	19

1 Загальна характеристика практики

Робоча програма виробничої (педагогічної) практики розроблена на основі Положення про організацію та проведення практики студентів у Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», схваленого на засіданні Вченої ради ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол №9 від 5 листопада 2019 року) та введеного в дію наказом ректора (Наказ №805 вфд 19 листопада 2019 року).. (протокол № 3) з урахуванням Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (редакція 4 від 31 грудня 2020 р. № 795).

Практика є невід'ємною складовою частиною освітньо-професійної програми підготовки майбутніх учителів математики та інформатики до професійної діяльності. За період практики у здобувачів освіти закладаються основи досвіду професійної діяльності, формування загальних та фахових компетентностей відповідно до освітньої програми. Практична підготовка відіграє системоутворюючу роль серед усіх форм навчальної діяльності здобувачів освіти у ЗВО, дозволяє засвоїти, проявити та передати одержані знання з педагогіки та методики виховної роботи, психології та педагогічної майстерності, а також збагатити й відкоригувати їх. Практична підготовка спрямована на комплексне формування загальних та професійних компетентностей, передбачених освітньою програмою, та спрямована на формування здатності застосовувати теоретичні знання та практичні вміння і навички, отримані під час навчання, в умовах безпосередньої участі в організації та проведенні освітньої та/або дослідницької діяльності. Практична підготовка забезпечує неперервність і послідовність становлення майбутнього педагога.

2 Мета та завдання практики

Мета практичної підготовки – отримання здобувачами освіти основної інформації про обрану професію – професію вчителя математики та інформатики, оволодіння навичками професійної діяльності, сучасними методами та формами організації праці під час конкретної роботи в реальних педагогічних умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Визначена мета конкретизується в таких завданнях:

- поглиблення і вдосконалення теоретичних знань і їх зв'язок з практичною діяльністю;
- розвиток уявлень про систему діяльності сучасного освітнього закладу (базової загальної середньої освіти);
- розвиток інтересу та творчого ставлення до професійної педагогічної діяльності;
- розвиток здатності комплексно та творчо застосовувати набуті знання та

вміння;

- адаптація здобувачів освіти до реальних умов майбутнього фаху;
- виявлення і усвідомлення специфіки професійної діяльності вчителя математики та вчителя інформатики;
- розвиток особистісних якостей, що відповідають вимогам обраної професії і необхідні вчителю математики та інформатики у професійній діяльності;
- освоєння сучасних технологій провадження педагогічної діяльності;
- психологічна адаптація здобувачів освіти до обраної професії і умов професійного середовища;
- комплексне формування загальних та професійних компетентностей, необхідних вчителю математики та інформатики;
- посилення допомоги базам практики в їх професійній діяльності через виконання конкретних практичних кейсів та залучення здобувачів освіти в ролі волонтерів до різних видів освітньої та виховної діяльності;
- створення умов для розвитку професійних здібностей здобувачів освіти, формування їх власного стилю діяльності;
- формування у здобувачів освіти творчого підходу до професійного діяльності.

Завдання виробничих (педагогічних) практик

Виробнича (педагогічна) практика є завершальним етапом професійної підготовки у закладі вищої освіти, характеризується високим ступенем самосвідомості та відповідальності здобувачів освіти, розширенням об'єму і складності змісту роботи. Виробнича практика проходить у два етапи: у 5-6 класах ЗЗСО (7 семестр) протягом 4 тижнів та у 7-9 класах (8 семестр) протягом 6 тижнів. Ця практика сприяє узагальненню та інтеграції раніше набутих професійно-педагогічних знань і умінь. Цей вид практики передбачає оволодіння системою професійних умінь у процесі проведення навчальної, виховної та дослідницької діяльності; вміння застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності вчителя математики та інформатики, класного керівника; розвиток творчої ініціативи, реалізація особистісного творчого потенціалу.

Мета виробничої (педагогічної) практики – закріплення й поглиблення теоретичних знань, набуття практичних навичок в напрямку майбутньої спеціальності і досвіду самостійної роботи, оволодіння системою навчально-виховної діяльності вчителя математики, інформатики і класного керівника.

Завдання виробничої (педагогічної) практики – формування у здобувачів освіти здатності:

- застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- приймати самостійно рішення в реальних виробничих умовах;
- вивчати особистість школярів та колективу учнів для діагностики та проектування їх розвитку та виховання;
- визначати конкретні навчально-виховні завдання виходячи з цілей навчання та національного виховання учнів і враховуючи вікові та

- соціально-психологічні особливості учнів;
- здійснювати перспективне та поточне планування педагогічної діяльності, скласти предметні та виховні календарні плани;
 - використовувати ефективні форми, методи, прийоми і засоби для керівництва навчально-пізнавальною діяльністю учнів (ставити і розв'язувати освітньо-виховні завдання, обгрунтовано вибирати і застосовувати форми, методи, прийоми навчання, сучасні інформаційні технології, здійснювати міжпредметні зв'язки, узагальнювати та систематизувати знання учнів);
 - проводити виховну роботу зі школярами, спрямовану на забезпечення комплексного підходу до національного виховання на уроках та в позакласній роботі;
 - аналізувати уроки та позакласні заходи, добирати й узагальнювати ефективні методи та прийоми навчально-виховної діяльності, організовувати та проводити педагогічний експеримент, аналізувати його результати та робити висновки.

3 Зміст практики

3.1. Обов'язки студентів та керівників практики

а) Студент-практикант зобов'язаний:

- виконувати правила внутрішнього розпорядку закладу освіти, в якому проходить практику, виконувати розпорядження адміністрації, вчителів цього закладу та керівників практики;
- щоденно бути в школі. Його зовнішній вигляд повинен відповідати професійним вимогам педагога. Робочий день практиканта – 6 годин, з них не менше 3 годин він працює з учнями;
- своєчасно й акуратно оформити всю документацію, передбачену програмою практики, старанно готувати конспекти уроків та інших занять, якісно виконувати всі види роботи;
- у випадку порушення правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, в якому студент проходить практику, або невиконання ним розпоряджень адміністрації школи чи керівників практики, студент може бути відкликаний з практики, після чого на факультеті розглядається питання про його поведінку;
- після закінчення практики студент повинен протягом трьох днів здати відповідну документацію на фахову кафедру.

б) Староста групи практикантів:

- веде облік відвідування практикантами навчального закладу, проведених кожним студентом занять з математики та інформатики, позакласних та виховних заходів (дата, тема заняття або позакласного виховного заходу, оцінка, підписи вчителя, методиста), обліковує оцінки практикантів за аналіз відвіданих ними уроків, виховних занять;
- контролює ведення документації студентами, слідкує за виконанням

практикантами правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, повідомляє факультетського керівника практики, відповідну кафедру та деканат про порушення студентами трудової дисципліни та недоліки в організації практики в навчальному закладі;

- організовує студентів на виконання програми практики, на настановчу та підсумкову конференції виробничої педагогічної практики, збирає матеріали для виставки педпрактики, подає документацію практики на фахову кафедру;

- організовує студентів на проведення масових позакласних заходів з фахових дисциплін.

в) Методист математики / інформатики:

- бере участь у настановчій та підсумковій конференціях з питань педпрактики, перевіряє своєчасну здачу студентами документації на кафедру;

- організовує ознайомлення практикантів з базою практики, навчальними кабінетами, наочністю й обчислювальною технікою, разом з дирекцією розподіляє практикантів по класах;

- контролює явку студентів на практику та виконання ними програми практики;

- консультує практикантів щодо добору методичної літератури, складання навчального календарного плану, методики вивчення окремих тем, конспектів занять, позакласних заходів та методики їх проведення;

- відвідує навчальні заняття та позакласні заходи, організовує їх обговорення та аналіз, вказує на позитивні та негативні сторони проведення, дбає, щоб у студентів формувалися основні педагогічні вміння та навички, разом з учителем виставляє оцінки за проведені студентами уроки і виховні заходи та вміння студентами аналізувати заняття, проведені практикантами;

- на основі виконаної навчальної та виховної роботи, програми та документації педпрактики виставляє студентам підсумкову оцінку за якість проведеної педагогічної практики на робочому місці вчителя математики/інформатики;

- своєчасно готує звіт про підсумки практики студентів своєї групи;

- організовує підсумкову виставку матеріалів педагогічної практики.

г) Вчитель математики / інформатики:

- знайомить студентів з математичними кабінетами, кабінетами інформатики, з учнями класу, у яких вони проводитимуть заняття, навчальним календарним планом з математики та інформатики, організацією вивчення цих предметів у даному закладі освіти;

- проводить відкриті аудиторні та позакласні заняття з математики та інформатики, організовує їх обговорення, ділиться своїм досвідом організації освітнього процесу;

- консультує студентів під час складання ними календарних планів, планів гурткової роботи, при перевірці конспектів навчальних занять та позакласних заходів, перевіряє і підписує конспекти занять і позакласних заходів;

- відвідує навчальні заняття, які проводять практиканти, бере участь у їх

обговоренні та оцінці;

- організовує здобувачів освіти на виконання програм практики з фахових дисциплін, залучає їх до занять з невстигаючими учнями, перевірки зошитів, до роботи в предметних гуртках та методичних об'єднаннях, підготовки наочності та засобів навчання з використанням ІКТ, виготовлення дидактичних матеріалів і наочних посібників, проведення екскурсій;

- складає письмову характеристику практиканту як учителю певного фаху і разом з методистом оцінює виконання студентом програми практики з математики / інформатики.

д) Класний керівник:

- знайомить практикантів з учнями класу, їх особливими справами, кожного характеризує, ознайомлює з класним журналом;

- знайомить студентів з планом, а також досвідом виховної роботи в класі, проводить з участю студентів виховні заходи;

- під час складання практикантами плану виховної роботи, підготовки виховного заходу консультує їх, перевіряє конспекти виховних заходів;

- організовує студентів на виконання програм практики з виховної роботи, залучає до щоденної роботи з класом (заповнення журналу, перевірки щоденників учнів, чергування тощо), організації та проведення батьківських зборів, відвідування учнів за місцем проживання;

- відвідує всі виховні заходи, які проводить практикант, обговорює та оцінює їх;

- складає характеристику на практиканта як класного керівника та спільно з методистами кафедр педагогіки і психології оцінює виконання програми виховної роботи.

ж) Адміністрація закладу освіти:

- знайомить практикантів із закладом освіти, вчителями, навчальною базою, документацією, правилами внутрішнього розпорядку, дає характеристику класів, в яких студенти проходять практику, розповідає про традиції навчального закладу, кращих вчителів, проблеми, над якими вони працюють;

- разом з методистом розподіляє практикантів по класах для проходження практики і забезпечує нормальні умови для виконання програм педагогічної практики;

- запрошує студентів-практикантів на педагогічні ради, виробничі наради та інші масові заходи;

- вибірково відвідує навчальні заняття, виховні та позакласні заходи практикантів, бере участь у їх обговоренні та оцінці;

- проводить підсумкову педагогічну раду з питань практики студентів та затверджує висновки педагогічної ради про професійну придатність практиканта.

з) Факультетський керівник практики:

- підбирає заклади освіти, вчителів, в яких студенти проходять практику, розподіляє студентів по ЗЗСО;

- разом з методистами фахових кафедр, педагогіки і психології проводить настановчу та підсумкову конференції з питань педпрактики, виставку матеріалів практики;

- контролює виконання студентами програм практики, обов'язків методистами, вибірково відвідує навчальні заняття та виховні заходи, бере участь в їх обговоренні та оцінці, вживає заходів до усунення виявлених недоліків;

- приймає звіти методистів та складає загальний звіт, узагальнює досвід проведення практики і вносить пропозиції щодо їх поліпшення.

3.2. Обов'язкові види робіт студента-практиканта з фахових дисциплін

№	Види робіт	Мінімальна кількість	
		7 семестр	8 семестр
1.	Відвідати уроки вчителів математики (інформатики).	10 (6)	15 (10)
2.	Відвідати уроки математики (інформатики) інших практикантів і брати участь у їх обговоренні.	10 (6)	15 (10)
3.	Відвідати позакласні заняття з математики 10 (6) і брати участь у їх обговоренні.	1 (1)	2 (1)
4.	Відвідати факультативні заняття з фахових дисциплін і брати участь у їх обговоренні.	2 (2)	3 (2)
5.	Провести самостійно уроки математики (інформатики).	10 (6)	15 (10)
6.	Провести заняття гуртка чи факультативу з математики (інформатики).	1 (1)	2 (1)
7.	Брати участь у підготовці і проведенні позаурочних заходів з математики (інформатики).	1 або (1)	1 (1)
8.	Провести консультації з математики (інформатики) для учнів.	2 (2)	4 (3)
9.	Виготовити унаочнення, таблиці, дидактичні матеріали (навчальні матеріали з використанням ІКТ).	2 (2)	3 (3)
10.	Брати участь у підготовці і проведенні математичних та інформатичних олімпіад, турнірів юних математиків і програмістів.	1 (1)	1 (1)
11.	Брати участь у підготовці і випуску стіннівок, бюлетенів, газет (у тому числі електронних) з фахових дисциплін.	1 або (1)	1 (1)

12.	Брати участь у засіданнях методоб'єднань вчителів математики (інформатики).	1 (1)	1 (1)
13.	Провести науково-методичне дослідження, пов'язане з написанням курсової, кваліфікаційної роботи, результати повідомити на підсумковій конференції з практики.	1 (1)	1 (1)
14.	Провести профорієнтаційних захід зі здобувачами освіти на базі практики.	1	1
15.	Підготувати звіт-презентацію з використанням відео- та фотоматеріалів за результатами проходження практики.	1	1

3.3. Орієнтовна тематика науково-методичних досліджень під час проходження практики

1. Формування в учнів критичного мислення в процесі вивчення окремих тем з математики (інформатики) в закладах загальної середньої освіти.
2. Активізація розумової діяльності учнів на уроках математики (інформатики).
3. Шляхи підвищення якості та ефективності уроків математики/інформатики (в різних класах).
4. Узагальнення досвіду роботи вчителя математики/інформатики (до якого був прикріплений студент на педагогічну практику).
5. Естетичне виховання на уроках математики/інформатики.
6. Розробка тематики занять математичного/інформатичного гуртка чи факультативу для учнів певного класу (до якого був прикріплений студент на практиці).
7. Позакласна робота з математики/інформатики (у класі, до якого був прикріплений студент на практиці).
8. З досвіду проведення математичного/інформатичного вечора у школі під час практики.
9. Методика проведення тижня математики/інформатики в закладі освіти.
10. Проблемний підхід до вивчення окремих тем шкільного курсу математики/інформатики.
11. Індивідуалізація та диференціація домашніх завдань з математики/інформатики.
12. Особливості організації навчання у класі з поглибленим вивченням математики/інформатики.
13. Ігри на уроках математики/інформатики.
14. Мій досвід проведення факультативних занять в школі.
15. Реалізація компетентнісного підходу при вивченні математики/інформатики (під час вивчення конкретних тем).
16. Методика розв'язування задач підвищеної складності з алгебри (в конкретному класі).

17. Методика розв'язування задач підвищеної складності з геометрії.
18. Методика розв'язування задач підвищеної складності з інформатики.
19. Розвиток ідей НУШ у базовій школі.
20. Розвиток логічного мислення учнів на уроках математики. Із досвіду проходження практики.
21. Робота по ліквідації неуспішності учнів з математики/інформатики. Із досвіду проходження педпрактики.
22. Перевірка і оцінка навчальних досягнень учнів на уроках математики. Формувальне оцінювання.
23. Евристичні прийоми, які застосовуються при навчанні математики в школі.
24. Використання наочних приладів на уроках математики (в V–VI, VII–IX).
25. Методика підготовки та проведення предметних (віртуальних) екскурсій. Із досвіду проходження педпрактики.
26. Організація повторення навчального матеріалу з математики/інформатики. Із досвіду проходження педпрактики.
27. Розв'язування задач практичного характеру в шкільному курсі математики/інформатики (під час вивчення конкретних тем).
28. Вивчення та розвиток математичних/інформатичних здібностей учнів. Із досвіду проходження педпрактики.
29. Розвиток інтересу до математики/інформатики в позакласній роботі.
30. Розв'язування логічних задач при вивченні математики/інформатики.
31. Використання ІКТ на уроках математики (під час вивчення конкретних тем).
32. Метод проектів на уроках математики/інформатики (під час вивчення конкретних тем).
33. Методика проведення уроків математики/інформатики з використанням прийомів інтерактивного навчання (під час вивчення конкретних тем).
34. Реалізація моделі інклюзивної освіти на уроках математики/інформатики.
35. Використання мультимедійних засобів навчання на уроках математики.

3.4. Методичні рекомендації щодо ведення документації практики

Протягом першого тижня практики студент повинен завести таку документацію: щоденник, індивідуальний план своєї роботи, навчальні календарні плани з математики/інформатики в закріпленому за ним класі, роботи гуртків (за фахом), роботи в кабінеті математики/інформатики.

Календарні плани з фахових дисциплін практикант складає на основі відповідних програм з вчителем-предметником. Календарний план складається за таким зразком: номер уроку, тема уроку, використання сучасних інформаційних технологій, унаочнення, міжпредметні зв'язки, повторення, дата виконання.

Практикант ознайомлюється з планом виховної роботи, розробленим класним керівником, вивчає плани роботи вчителя-предметника на період практики, фахових гуртків та плани роботи кабінетів.

Протягом практики студент веде зошит з конспектами проведених занять, аналізом відвіданих уроків, позакласних і виховних заходів. В щоденнику записується основний зміст виконаної роботи (щоденно), зокрема, проведені та відвідані заняття, виховні заходи, психолого-педагогічні спостереження за учнями чи класом та методичні зауваження. Всі записи повинні містити короткий аналіз, висновки, пропозиції та оцінку.

Конспекти занять. Конспект заняття практикант готує за декілька днів до його проведення. Після відповідного обговорення з учителем або методистом практикант подає не пізніше як за один день до проведення заняття конспект на затвердження.

Конспект пишеться грамотно, на окремих сторінках і має таку схему:

а) титульна сторінка: „ПОГОДЖЕНО” Підпис методиста або вчителя.
Дата.

Конспект уроку студента-практиканта (прізвище, ім'я та по-батькові), курсу, факультету, з предмету, на тему, в класі, в школі. Дата проведення.

б) план-конспект включає: 1) тему уроку; 2) мету уроку (освітню, розвиваючу, виховну); 3) тип уроку, основні методи та прийоми проведення уроку; 4) обладнання уроку (наочність, технічні і програмно-педагогічні засоби); 5) план уроку; 6) хід уроку (повний зміст етапів уроку із вказуванням часу на їх проведення); 7) використана література; 8) підпис практиканта.

Аналогічна структура конспекту заняття гуртка, факультативу, виховного заходу.

Наприкінці сценаріїв позакласних та виховних заходів після їх проведення повинна міститись коротка характеристика якості проведення заходу з рекомендаціями щодо подальшого їх використання.

Орієнтовний план спостереження та вивчення уроку

Школа _____ клас _____ дата _____

Вчитель _____

1. Тема уроку, місце даного уроку в загальній системі уроків з теми, розділу.
2. Мета уроку та його навчально-виховні завдання.
3. Тип уроку та його структура.
4. Організація уроку:
 - а) прихід учнів, вчителя, практикантів;
 - б) готовність учнів і класного приміщення до уроку;
 - в) організація учнів до уроку (мобілізація їх уваги, вимоги до підготовки робочих місць тощо);
 - г) витрачений час на цю частину уроку.
5. Перевірка знань, вмінь і навичок учнів за домашнім завданням:
 - а) індивідуальне опитування;
 - б) фронтальне опитування;
 - в) ущільнене опитування;
 - г) використання контролюючих програм для опитування, математичний диктант тощо.
6. Робота щодо дальшого розширення та поглиблення знань і вмінь:
 - а) узагальнення і систематизація знань з використанням ІКТ;
 - б) усні або письмові тренувальні вправи;
 - в) самостійна робота учнів та використання комп'ютерів в цій роботі;
 - г) час, витрачений на цю роботу.
7. Актуалізація опорних знань:
 - а) бесіда з учнями;
 - б) розповідь вчителя;
 - в) використання ІКТ;
 - г) час, витрачений на цю роботу.
8. Вивчення нового матеріалу.
 - а) повідомлення теми, мети і завдань уроку, мотивування навчальної діяльності учнів;
 - б) визначення виховних завдань;
 - в) методи вивчення нового матеріалу: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, робота з підручником, з засобами ІКТ;
 - г) використання унаочнення та сучасних інформаційних технологій (СІТ).
9. Осмислення і засвоєння учнями матеріалу.
10. Вибірковий контроль вчителя за якістю засвоєння навчального матеріалу учнями.
11. Вправи на засвоєння знань.
12. Перевірка засвоєння нових знань з використанням СІТ.
13. Завдання додому.
14. Керівна роль вчителя на уроці.
15. Поведінка учнів на уроці (цікавість, увага, старанність, дисципліна тощо).
16. Загальні висновки про урок:
 - а) здійснення поставлених завдань;

б) цілеспрямованість, послідовність, доступність, логічний зв'язок частин уроку;

в) якість знань, умінь і навичок, одержаних учнями на уроці;

г) роль і місце самостійної роботи учнів;

д) загальний темп уроку;

е) раціональне використання часу на уроці;

ж) ефективність використання сучасних інформаційних технологій;

з) дозування часу на кожен етап уроку;

и) міжпредметні зв'язки.

Прізвище практиканта: _____

Обговорення уроків

Цілеспрямоване обговорення проведеного заняття дає можливість вивчити та узагальнити фаховий і педагогічний рівень підготовки практиканта до праці в освіті, вчасно виявити недоліки в знаннях із предмета, щоб допомогти йому глибоко опанувати педагогічну майстерність вчителя.

В обговоренні проведеного уроку беруть участь всі студенти даної групи, викладач-методист, учитель та інші представники вузу та школи, які були присутні на уроці. Обговорення уроку проводиться під керівництвом методиста.

Під час обговорення за поданим вище „Планом спостереження та вивчення уроку” особлива увага звертається на:

а) науковість, доступність та методичний рівень уроку, актуалізацію опорних знань і життєвого досвіду учнів;

б) якість та ефективність проведення уроку;

в) оволодіння оптимальним обсягом знань даної теми;

г) доцільність обраних методів та прийомів для засвоєння нового, повторення і поглиблення вивченого матеріалу теми або розділу, використання нових педагогічних технологій;

д) осмислення об'єктивних зв'язків та відношень у виучуваному матеріалі і розкриття його внутрішньої суті;

е) узагальнення та систематизацію знань, підсумок уроку;

є) активізацію розумової діяльності учнів;

ж) пізнавальну самостійність та формування самоконтролю в учнів;

з) відповідність виучуваного матеріалу до вимог нової вдосконаленої шкільної програми і сучасного розвитку науки;

и) розвиток спостережливості, уваги та логічного мислення учнів;

і) готовність учнів до уроку та умови його проведення;

й) наявність унаочнення та технічних засобів навчання, використання їх на уроці для досягнення навчальної мети;

к) поведінку колективу класу, окремих учнів та студента-практиканта;

л) грамотність і культуру мови, охайність студента.

Обговорення уроку (позакласного заняття)

проводиться в такій, орієнтовно, послідовності:

1. Студент розповідає про свою підготовку до уроку (заняття), розкриває

навчальну і виховну мету, завдання, ідейно-методичний задум, аналізує кожен етап за конспектом, вказує на можливі відступи від плану та їх причини, утруднення, які були під час підготовки і в процесі проведення уроку (заняття), та відповідає на запитання присутніх.

2. Присутні на уроці (занятті) студенти, дотримуючись „плану спостереження та вивчення уроку” і використовуючи свої записи у щоденнику, виступають з детальним аналізом проведеного уроку.

3. Аналізують урок вчитель і присутні представники вузу та школи.

4. Методист підсумовує всі виступи і відзначає, що було позитивного на уроці (занятті), які виявились недоліки і чим вони обумовлені, висловлює практичні зауваження і дає науково-методичні рекомендації, оголошує оцінку уроку,

4 Контроль та оцінювання

Основними формами та методами контролю проходження практики є настановча конференція; самоконтроль студента-практиканта; оцінювання завдань практики; дистанційні та очні консультації; консультації методиста з адміністрацією закладу; підсумкова конференція (захист практики).

Основні показники діяльності студентів, що враховуються при оцінці результатів практики:

- повнота та якість виконання індивідуального плану практики;
- ставлення до професійної діяльності;
- повнота та правильність оформлення звітної документації;
- характеристика та оцінка діяльності керівниками практики, призначеними університетом та фахівцями бази практики;
- сукупність нових знань, умінь та навичок, отриманих студентом у результаті практики та відображених у звітній документації;
- своєчасність подання звітної документації.

4.1. Оцінка уроків та позакласних занять з математики/інформатики

Оцінка "відмінно" (9-10 балів) ставиться тоді, коли практикант виявив глибоке знання методики викладання даного матеріалу та психолого-педагогічної практики теорії навчання, виявив творчість при підборі навчального та дидактичного матеріалу, методів і прийомів вивчення матеріалу при підготовці до уроку або позакласного заняття, провів урок або заняття на належному науковому і організаційно-методичному рівні, якщо на цих заняттях обґрунтовано висувались і ефективно розв'язувались важливі освітньо-виховні завдання, раціонально застосовувались методи навчання й активізації учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, протягом уроку підтримувалась зразкова дисципліна, ефективно керував самостійною роботою учнів і процесом засвоєння знань, вмінь і навичок, виконав план заняття і домігся високого рівня засвоєння навчального матеріалу.

Оцінка "добре" (7-8 балів) ставиться тоді, коли практикант провів урок

або позакласне заняття на належному науковому та організаційно-методичному рівні, але недостатньо ефективно використовував окремі прийоми активізації учнів і допускав незначні помилки в побудові та проведенні заняття.

Оцінка "задовільно" (5-6 балів) ставиться тоді, коли урок проведено на достатньому науковому і організаційному рівні, при цьому практикант допустив несуттєві помилки в реалізації освітньо-виховних завдань, недостатньо ефективно використовував методи і прийоми навчання, слабо активізував пізнавальну діяльність учнів, не міг встановити контакту з учнями, при аналізі не бачив своїх помилок і недоліків.

Оцінка "незадовільно" ставиться тоді, коли на занятті не виконано освітньо-виховних завдань, допущено грубі помилки під час вивчення матеріалу або розв'язування задач, студент не зміг керувати пізнавальною діяльністю учнів.

4.2. Критерії оцінювання результатів практики

Шкала ECTS	Загальні критерії оцінювання
A	Звітні документи про проходження практики оформлені у відповідності до вимог і подані до захисту у визначений термін; завдання практики виконані у повному обсязі; звіт свідчить про здатність самостійно аналізувати, обробляти та подавати інформацію, формулювати висновки; звіт містить результати дослідницького і/або творчого характеру; на захисті практики продемонстровано здатність впевнено та аргументовано презентувати результати власної професійної та дослідницької діяльності
B	Звітні документи про проходження практики оформлені у відповідності до вимог і подані до захисту у визначений термін; завдання практики виконані у повному обсязі, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру; звіт свідчить про здатність самостійно аналізувати, обробляти та подавати інформацію, формулювати висновки; звіт містить елементи результатів дослідницького або творчого характеру; на захисті практики продемонстровано здатність впевнено та аргументовано презентувати результати власної професійної та дослідницької діяльності, допустимі незначні недоліки при аргументації висновків.

С	<p>Звітні документи про проходження практики оформлені у відповідності до вимог і подані до захисту у визначений термін; завдання практики виконані у повному обсязі, але мають місце окремі зауваження щодо оформлення звітної документації (напр, допущені граматичні та стилістичні помилки, неточності у розрахунках тощо); звіт свідчить про здатність самостійно аналізувати, обробляти та подавати інформацію, формулювати висновки; у звіті присутні елементи результатів творчого характеру; на захисті практики неповною мірою продемонстровано здатність впевнено та аргументовано презентувати результати власної професійної та дослідницької діяльності (аргументація висновків неточна або неповна, допущені помилки у використанні термінології тощо).</p>
D	<p>Звітні документи про проходження практики оформлені у відповідності до вимог і подані до захисту у визначений термін; звітні документи оформлені з численними помилками або не в повному обсязі; звіт свідчить про здатність самостійно подавати інформацію, допущені помилки при аналізі та обробці результатів, висновки сформульовано нечітко; у звіті відсутні результати дослідницького та творчого характеру; на захисті практики неповною мірою продемонстровано здатність впевнено та аргументовано презентувати результати власної професійної діяльності (аргументація висновків неточна, недотримання професійної термінології, тощо).</p>
E	<p>Звітні документи про проходження практики оформлені у відповідності до вимог і подані до захисту у визначений термін; у звітній документації допущені суттєві помилки при вирішенні завдань практики, висновки не аргументовані, розрахунки містять суттєві помилки; на захисті практики задовільно продемонстровано здатність презентувати результати власної діяльності (аргументація висновків неповна, недотримання професійної термінології, тощо).</p>

FX	Звітні документи подано на перевірку з порушенням термінів; оформлення звіту не відповідає вимогам; зміст звіту не розкрито.
F	Відсутні звітні документи

Шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
80 - 89	B	добре
70 - 79	C	
60 - 69	D	задовільно
50 - 59	E	
25 - 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 24	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5 Схема звіту студента-практиканта

Звіт студента-практиканта складається з трьох частин, які включають загальну характеристику бази практики, його роботу як вчителя математики/інформатики і класного керівника.

Вчитель математики/інформатики:

1. Загальна характеристика кабінетів, наочності, дидактичних матеріалів, програмного забезпечення, які використовувались на уроках математики/інформатики у закріпленому класі.

2. Коротка характеристика стилю роботи вчителів-предметників в даному класі, успішного використання методів та прийомів навчання учнів.

3. Аналіз успішності учнів з математики/інформатики за попередню чверть та в кінці практики.

4. Перелік уроків, проведених практикантом, та їх оцінка. Зазначити типи проведених уроків, які методи і прийоми застосовувались на цих уроках. Використання елементів проблемного, диференційованого навчання та сучасних педагогічних технологій.

5. Перелік позакласних заходів з математики/інформатики та їх оцінка (гуртки, екскурсії, вечори, газети тощо). Вплив позакласних заходів на навчання учнів.

6. Які педагогічні вміння та навички Ви набули під час проведення уроків і позакласних заходів?

7. Реалізація індивідуального підходу до учнів на уроках і в позакласній роботі.

8. Які труднощі Ви зустрічаєте як вчитель-предметник?

9. Загальні висновки. Значення практики у становленні вчителя-предметника.

Ваші пропозиції щодо удосконалення змісту та організації практики.

Класний керівник:

1. Характеристика виховної роботи, проведеної в класі. Вплив цієї роботи на формування особистості школярів.

2. Які виховні завдання розв'язувались в період практики в даному класі?

3. Чи одержали Ви задоволення від практики, які при цьому зустрічали труднощі?

Загальні висновки: значення практики у становленні педагога. Ваша готовність до роботи в закладах загальної середньої освіти.

6 Підведення підсумків практики

Після закінчення практики студент протягом трьох днів зобов'язаний подати методисту таку документацію:

1. Зошити конспектів уроків з математики/інформатики. По одному детальному конспекту залікових уроків з математики, алгебри, геометрії, інформатики окремо.

2. Конспекти позаурочних занять з математики/інформатики (заняття гуртка, факультативу тощо).

3. Аналіз одного відвіданого уроку з математики/інформатики.

4. Сценарії позакласних заходів з математики/інформатики.

5. Виготовлене унаочнення, випущені стінні математичні газети, дидактичні матеріали з використанням КТ тощо (повертаються в користування навчальними закладами).

6. Звіт про педпрактику (за окремою схемою).

7. Характеристику або витяг із протоколу засідання підсумкової педагогічної ради школи з питань педпрактики з оцінками діяльності студента як вчителя-предметника та як класного керівника.

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми практики. Письмовий звіт разом з іншими документами, встановленими кафедрою, подається на рецензування керівнику практики від факультету. Студенти та керівники практики збираються у школі на засідання педради (циклової комісії) для підбиття підсумків. Кожен практикант звітує за ту роботу, яку він провів у школі. В обговоренні звіту бере участь обов'язково вчитель математики, вчитель інформатики, класний керівник та керівник практики від ЗВО. В обговоренні вказують на позитивне в роботі студента і на ті недоліки, які були допущені під час практики. Тут же вирішують питання про оцінювання закладом освіти практики студента (з математики, з інформатики і як класного керівника).

Другим етапом обговорення результатів педагогічної практики є підсумкова конференція студентів за участю викладачів ЗВО і працівників закладів освіти, яка проводиться в межах факультету. Загальна оцінка за педпрактику включає оцінку за навчальну, виховну, позакласну роботу студента, написання психолого-педагогічної характеристики учня, оформлення документації, трудову дисципліну та ставлення до роботи. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента за підписом керівника практики від факультету.

Підсумки виробничої (педагогічної) практики обговорюються на засіданні фахової кафедри, загальні підсумки практики заслуховуються на вченій раді факультету.

Інформаційні ресурси

1. Амонашвілі Ш. Педагогічні притчі. – Х.: ВД “ШКОЛА”, 2017. – 272 с.
2. Бевз Г. П. Методика викладання математики. – К.: Вища школа, 1989.
3. Бевз Г. П. Методика розв’язування алгебраїчних задач. – К.: Радянська школа, 1988.
4. Бех І. Д. Особистісно зорієнтоване виховання. – К., 1998.
5. Гнутель Я. Виховна робота в сучасних умовах. Теорія і методика. – Тернопіль, 1998.
6. Державна національна програма „Діти України”. – К., 1996.
7. Державна національна програма „Освіта” (Україна ХХІ століття). – К.: Райдуга, 1994.
8. Державна програма „Вчитель”. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 березня 2002 року, № 374.
9. Дубинчук О. С. Математика в 4 і 5 класах. – К.: Радянська школа, 1986.
10. Дубинчук Е. С., Слепкань З. И. Преподавание геометрии в средних ПТУ. – К.: Вища школа, 1986.
11. Закон України „Про загальну середню освіту”. – К., 1999.
12. Класний керівник у сучасній школі: Методичний посібник / В. М. Оржехівська, О. І. Пилипенко та ін. – К.: ІЗМН, 1996.
13. Книга вчителя математики: Довідково-методичне видання / Упоряд. Н. С. Прокопенко, Н. П. Щекань. – Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2012.
14. Концепція середньої загальноосвітньої школи України // Інформаційний збірник Міністерства освіти України. – 1992. – № 4. – С. 3-28.
15. Корнієнко Т. Л., Фіготіна В. І. Тиждень математики в школі. 5-11 класи. – Х.: Веста: Видавництво “Ранок”, 2008.
16. Костюк Г. С. Русійні сили розвитку і виховання. – К.: Рад. школа, 1989.
17. Практикум з методики навчання математики. Загальна методика. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2006.
18. Слепкань З. І. Методика навчання математики. – К.: Вища школа, 2006.
19. Слепкань З. І. Психолого-педагогічні та методичні основи розвивального навчання математики. – Тернопіль: „Підручники і посібники”, 2006.
20. Собкович Р. І., Кульчицька Н. В. Деякі методи розв’язування задач з параметрами. – Івано-Франківськ: ОППО, 2011.
21. Федак І. В. Готуємося до олімпіади з математики. – Кам’янець-Поділ.: Абетка, 2006.
22. Математика. Інформатика. Програми для закладів загальної середньої освіти. – Режим доступу:
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
23. Підручники з математики та інформатики для 5-11 класів. – Режим доступу: <https://imzo.gov.ua/pidruchniki/elektronni-versiyi-pidruchnikiv/>
24. Положення про організацію та проведення практики у Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол №9 від 5 листопада 2019 р.) <https://bit.ly/3refxAi>